

Hai m i l m năm năm tr c, ngày 8 Tháng Giêng năm 1985, nhà c m quy n c ng s n Hà N i tuyên án t h ình ba chi n sĩ ph c qu c thu c M t Tr n Th ng Nh t Các L c L ng Yêu N c Gi i Phóng Vi t Nam.

Hình 1: Sân tr ng Đ i H c Đà L t: Tr n Văn Bá (ph i) nh n quà l u ni m c a n sinh viên Th c Hi n Đ i H c Đà L t. Th nh ì bên ph i là ông Nguy n M nh, nay là ch nh m báo Vi t Nam T Do San Jose. (Hình: Tr n Đ i L c ch p năm 1973)

Đình Quang Anh Thái, Đình Quang Anh Thái (bên trái) và Đình Quang Anh Thái (bên phải) ở Hà Nội, tháng 7 năm 1973.

Đó là các ông Lê Quốc Quân, Hồ Thái Bình và Trần Văn Bá. Đây là một tin dữ dội với người Việt trong và ngoài nước, cũng như đối với các dân tộc yêu chuộng tự do dân chủ trên thế giới. Mọi người đều lên án chế độ cộng sản Hà Nội và xem đây là một thái độ thách thức lòng nhân loại người. Riêng trường hợp người thanh niên Trần Văn Bá, hành động vì quyền thân của anh là một tội tang đối với Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris và với những người trẻ khắp nơi trên thế giới.

Trần Văn Bá sinh năm 1945 tại Sa Đéc. Anh lớn lên với ruộng đồng miền Nam và đã được un đúc, thấm nhuần tinh thần bất khuất của cha ông. Năm 1966, thân phụ của anh là Dân Biều Trần Văn Văn đã bị cộng sản sát hại. Cái chết của cha bắt buộc anh phải rời quê hương, xa gia đình, xa bạn bè để sang Pháp sống và theo học tại Paris. Anh tốt nghiệp cao học kinh tế năm 1971 và sau đó làm giảng viên của Đại Học Nantes. Song song với việc học, anh tích cực hoạt động trong phong trào sinh viên và trở thành Chủ tịch Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris trong nhiệm kỳ đầu tiên, từ năm 1973 đến 1980. Chính Trần Văn Bá đã đem đến cho Tổng Hội Sinh Viên tại Paris một sinh khí mới. Để un đúc lòng yêu quê hương và tạo điều kiện cho các sinh viên thành tài về quê hương, Trần Văn Bá đã tổ chức các chuyến về thăm nhà trong mùa Hè năm 1973. Từ đó, các hội đoàn ở Pháp và các nước Âu Châu khác đã liên lạc và gặp gỡ với nhau trong một sinh hoạt để chuẩn bị cho sự ra đời của Hội Việt Nam Âu Châu những năm sau này.

Trong suốt mùa Hè năm 1973 tại quê nhà, Trần Văn Bá hầu như không bao giờ vắng mặt trong các hoạt động của thanh niên sinh viên. Từ những đêm hát cộng đồng, đi công tác quy mô chi viện sĩ Việt Nam Cộng Hòa tại các tiền đồn ở Quảng Trị, ở Bastone, ở Rừng Sắt, cho đến câu chuyện

n n nhân chi n tranh; đâu đâu cũng có m t Tr n Văn Bá.

Tr n Văn Bá thâm tr m nh ng không xa cách. Tr n Văn Bá ít nói, nh ng khi lên ti ng thì say s a và n i dung phát bi u r t sâu s c. Tr n Văn Bá có cái b t đ trên trán bên tay m t, khi n cho anh khó có th b l n l n v i nh ng ng i chung quanh.

Nh ng ngày Hè năm đó, Tr n Văn Bá th ng m c chi c áo lính mà anh xin đ c c a m t binh sĩ t i đ c khu R ng Sát và đem chi c áo khi quay tr l i Pháp. Không bi t sau này, khi anh v khu chi n ph c qu c, chi c áo lính b c m u đó có đ c theo chân Tr n Văn Bá hay không.

Ngày 30 Tháng T , năm 1975, c ng s n chi m mi n Nam, đ t n c b quy v m t m i. Nói theo cách di n đ t trong th c a thi sĩ Nguy n Chí Thi n, dân t c b chìm trong m t m i cầm h n, m t m i oan khiên.

Trong giai đo n bàng hoàng ngay sau bi n c s y đàn tan ghé đó, Tr n Văn Bá đã bồn ba kh p n i đ kêu g i m i ng i ph i ti p t c đ u tranh. Anh th ng th l v i b n bè r ng, bi t bao ng i đã n m xu ng, chúng ta không th ng i yên đ c.

M t ng i b n sinh viên t ng g n bó v i Tr n Văn Bá trong giai đo n sau 1975 và hi n đang s ng t i Úc là ch Phan Th Ng c Dung nói, “Tôi quen bi t anh Tr n Văn Bá vào kho ng đ u năm 1975 khi tôi b t đ u ho t đ ng v i T ng H i Sinh Viên Vi t Nam t i Paris, lúc y anh Bá là ch t ch nên tôi xem anh nh m t đàn anh v a l n tu i h n, v a kinh nghi m h n v ho t đ ng. Đi m n i b t c a anh Bá là s tri t đ và đ n thân c a anh. Tôi r t ng ng m anh đ i m anh dám s ng t i cùng cho lý t ng c a mình đ i v i đ t n c. H u h t anh em tuy ho t đ ng nh ng cũng lo đi h c, khi ra tr ng, đi làm, có b n trai, b n gái và l p gia đình. Anh Bá thì khác h n, anh đ n thân tri t đ và tr n v n, anh b r t nhi u thì gi đ g p ng i này, ng i kia đ liên l c, v n đ ng, không ph i ch riêng gì Paris mà còn c các n c khác ở Âu Châu. Anh cũng là m t ng i bi t r t nhi u tin t c và anh em luôn kinh ng c là t i sao anh bi t nhi u th , không bi t t đâu mà anh có nh ng tin t c này. Sau 1975 thì anh Tr n Văn Bá tr m ngâm h n, lâu lâu trong câu chuy n nói v i tôi anh ph i v Vi t Nam m i đ c.”

T t năm K Mùi 1979, T ng H i Sinh Viên Vi t Nam t ch c đêm văn ngh t i Paris, c vàng ba s c đ bay ph t ph i và tràn ng p c h i tr ng Maubere v i s tham đ c a hàng ngàn khán gi . Đây là m t s th hi n s ng đ ng nh t tinh th n c a nh ng ng i không ch p nh n

ngày 30 Tháng T 1975 là s k t thúc công cu c đ u tranh vì h nh phúc t do c a dân t c.

Đ i v i Trữn Văn Bá, t t c các ho t đ ng t i h i ngo i cũng ch nh m chu n b cho m t ngày v chi n đ u ngay t i quê nhà. Trong đêm văn ngh T t năm đó, Trữn Văn Bá nói nh ng l i cu i, tr c khi anh v khu chi n ph c qu c,

“Kính th a quý bác, anh ch em T ng H i Sinh Viên Vi t Nam t i Paris r t hân hoan đón t p quý v trong đêm h i T t K Mùi; s hi n di n quý báu c a quý bác và quý anh ch là m t khích l n lao cho t p th sinh viên. Chúng tôi xin chân thành c m t quý v đã luôn luôn dành cho sinh viên s ng h n ng nhi t nh t trên m i ph ng di n, c th là đêm hôm nay đã thành t u v i s giúp s c t n tình c a các ph huynh và nh t là do s đóng góp tích c c c a h n 1 ngàn sinh viên trong vòng r 3 tháng tr i. Kính th a quý bác, th a quý anh ch , c m tình mà quý v dành cho sinh viên nói lên s tín nhi m và s mong c c a quý v n i gi i tr đ đáp l i t nguy n v ng thi t tha c a nhân dân trong 30 năm chi n tranh tàn phá đang b đề nén t i quê nhà, ách th ng tr khát máu đang áp đ t đã t c đo t m i quy n làm ng i c a ng i dân Vi t Nam, xô đ y hàng trăm ngàn đ ng bào ph i b x ra đi b t ch p m i hi m nguy; chính s can tr ng c a đ ng bào v t bi n tr c ch t chóc và đ i s ng c c c trong các tr i t m c t i Đông Nam Á đã làm ch n đ ng d lu n th gi i, vì th nhi u qu c gia và đoàn th không n làm ng tr c th m n n c a c trăm ngàn đ ng bào, đã có h o tâm mu n c u v t và giúp đ ng i t n n. Nh ng thái đ cao th ng đó dù sao cũng ch có tính cách nh t th i nh m xoa d u th ng đau c a nh ng ng i ra đi ch không gi i quy t v n đ c c n b n. V n đ t n n là h u qu c a vi c vi ph m nhân quy n t i Vi t Nam, ng i dân b x ra đi là vì m i quy n làm ng i c a h b t c đo t, an ninh b đe d a; nh th ngu n g c c a v n đ t n n n m i Vi t Nam, v n đ ch có th gi i quy t t i Vi t Nam mà thôi. Gi i pháp là ng i Vi t Nam có th s ng t i quê cha đ t t mà nhân ph m c a h không b chà đ p, ng i ra đi có th tr v và m ng s ng c a h không b đe d a. M i thay đ i trong chi u h ng kh quan đó có th có hay không là do i n i anh em kháng chi n đã h n 3 năm l n l i b ng bi n tranh đ u cho t ng lai c a dân t c, c u v n nhân dân kh i th m h a di t vong. Chánh quy n C ng S n đang đ a đ y dân t c đ n b v c th m, làm lính đánh thuê cho ngo i bang, đi xâm lăng các qu c gia Lào và Campuchia, đe d a an ninh c a c Đông Nam Á. Gi i pháp cho v n đ t n n và hòa bình t i Đông Nam Á hi n nay tùy thu c vào s l n m nh c a kháng chi n đ ng n ch n nh ng ý đ di n d i c a nh ng ng i c m quy n Hà N i. Cho nên lúc nào chúng tôi cũng dành s ng h c a chúng tôi cho các anh em kháng chi n t i qu c n i, đó là đ ti p n i l i truy n th ng c a dân t c t th i l p qu c, lúc L c Long Quân và Âu C chia ly có h a h n khi ho n n n s v giúp đ nhau. Trong hoàn c nh thê th m c a đ t n c, nh ng đ a con ra đi nh chúng ta s giúp đ nh ng đ a con đang tranh đ u t i quê nhà đem l i t do cho nhân dân, gi i phóng dân t c kh i chi n tranh di t vong đ s ng chung hòa bình v i các qu c gia láng gi ng. Đó là “Đ ng Chúng Ta Đi”, “Đ ng Chúng Ta Đi” cũng là đ tài c a đêm văn ngh T t K Mùi nói lên truy n th ng hào hùng c a dân t c. N u trong ph n t ch c có đ i u gì s xu t chúng tôi xin quý v ni m tình tha th cho chúng tôi và T ng H i Sinh Viên Vi t Nam t i Paris. Xin kính chúc quý v m t năm an khang và th nh v ng. Xin cám n quý v .”

Trưn Văn Bá đã tìm kiếm người. Trưn Văn Bá về chỉn khu phố cũ ngày 6 Tháng Sáu, năm 1980, âm thầm, không mất lời giả biết. Anh trở thành một trong các cấp lãnh đạo của Mặt Trưn Thưng Nhũt Các Lực Lũnng Yêu Nũc Giũ Phóng Viũt Nam. Anh tũng chỉ huy nhiũu chuyến xâm nhập người và vũ khí vào Viũt Nam, trong khi hũi ngoũ, nhiũu người không tin rằng, con người ỹm yũ như anh có thể làm được công việc đi đá vĩa trũ đó.

Tũng Hũ Sinh Viũt Nam tũ Paris đã đóng góp rất nhiũu trong công cuộc đấu tranh chống cộng sản trên đất Pháp, từ năm năm tháng trước khi đi m 1975 cho đến mãi năm năm sau này và kể cả giai đoạn hiện nay. Năm năm Tũng hũ đi sũ lãnh đạo của Trưn Văn Bá đã đi lũi nhiũu người n sũu đũm trong ký ức của nhiũu người, trong đó có anh Đũ Đãng Lũ hiũn đang sống ở Úc, “Phũi thành thũc mà nói là uy tín của Tũng Hũ Sinh Viũn Paris tăng lên rất nhiũu là nhờ uy tín và khả năng cá nhân của anh Trưn Văn Bá. Lý do là vì anh Bá xuất thân từ một đi gia đình rất có thể lũc về chính trũ ở miũn Nam Viũt Nam và nhờ anh có nhiũu quen biết ở cấp cao nhũt trong chính quyũn miũn Nam lúc bấy giờ, thành ra anh Trưn Văn Bá có cả hũi nũm được tình hình chính trũ một cách rất là vũng vãng và do đó có khả năng hũu người dũ lũn và được người chính trũ vào thũi buổi bấy giờ.”

Trong một lá thư từ chỉn khu quê cũ gửi ra cho một chỉn hũu tũ ở Pháp, Trưn Văn Bá cho biết rằng, đi sũng trong khu chỉn cũ cũ, nhiũu anh không sũn lòng và anh tin tũng mãnh liệt là quê hũu người cũ cũ cũ có ngày bấy ng sáng. Đau đũn thay, chỉ lũn chũa thành thì Trưn Văn Bá đã bị cộng sản bắt năm 1984 tũ Minh Hũ, sau đó bị kết án tử hình.

Trưn Văn Bá bị cộng sản xử bắn ngày 8 Tháng Giẽng năm 1985.

Trưn Văn Bá đã về quê vong thân, năm anh lúc nào cũng là một tũm người sáng và cái chết của người thanh niên đi y nhiũt huyết này là một mất mát lũn cho toàn thũ dân tũc Viũt Nam.